

Museum

Stichting v/h Rotterdamsche Tramweg Maatschappij

JAARVERSLAG 2020

Versie: V1
Datum: 2 juni 2021
Opsteller: C.C. Blitz
Goedgekeurd:

Koninklijke Erepennen
ontvangen t.g.v het 50 jarig bestaan

1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave	2
2. Verantwoording	3
3. Doelstelling	4 - 5
4. Missie	6
5. Juridische status	6
6. Organisatie	7 - 8
a. RTM Bestuur	
b. Stichting R.T.M. Beheer	
c. Raad van Advies	
7. Jaar 2020	9 - 11
8. Financieel overzicht	12 - 13
9. Organisaties	14
Statistiek	15

2. Verantwoording

Aan het begin van de Brouwersdam, bij Ouddorp, is het museum „Stichting v/h Rotterdamsche Tramweg Maatschappij” gelegen. Het museum, hierna te noemen R.T.M. Ouddorp, geeft een zo’n compleet mogelijk beeld van de geschiedenis van de voormalige N.V. Rotterdamsche Tramweg Maatschappij. Hierna te noemen de RTM. De „RTM” verzorgde van het begin van de jaren 1900 tot 1978 het vervoer op de Zuid Hollandse Eilanden, Schouwen Duivenland en een deel van West Brabant. Het vervoer werd uitgevoerd met tram, bus en boot.

Bij het beëindigen van de tramdiensten in 1966 is er veel materieel van de tramdienst behouden gebleven.

Met het trammaterieel werd, op pioniers achtige wijze, begonnen met het restaureren en repareren van het materieel op een deel van de lijn in Hellevoetsluis. De start van het museum was een feit. Ondanks tegenslagen ging men onverdroten voort.

Wie, heden ten dage, het prachtige museum op de locatie bij Ouddorp bezoekt kan zich nauwelijks voorstellen hoe de pioniers zijn gestart. Het trammaterieel werd uitgebreid met bussen, een kleine veerboot en een paardentram. En op het vlak van documentatie werden forse stappen gezet.

Ook in 2020 is, ondanks het Corona virus, voortvarend gewerkt aan het materieel en de presentatie daarvan. Het bestuur van het Museum „Stichting v/h Rotterdamsche Tramweg Maatschappij” presenteert met veel genoegen hierbij het jaarverslag over 2020.

Het bestuur is donateurs, begunstigers en medewerkers zeer erkentelijk voor hun bijdragen, zonder welke de behaalde resultaten niet gerealiseerd zouden zijn.

Ouddorp, juni 2021

namens het bestuur,

Mr. L.J. Pit, voorzitter

3. Doelstelling

De doelstelling van het Museum 'Stichting v/h Rotterdamsche Tramweg Maatschappij' - hierna te noemen R.T.M. Ouddorp bestaat uit het:

1. Het verwerven, restaureren en in stand houden van tramwegmaterieel met een spoorwijdte van 1067 mm, autobussen en schepen, voorheen in eigendom behorend aan de N.V. Rotterdamsche Tramweg Maatschappij.
2. Het bouwen of laten bouwen van replica's van trammaterieel, autobussen en schepen, voorheen in eigendom behorend aan de N.V. Rotterdamsche Tramweg Maatschappij.
3. Het in eigendom verkrijgen en/of beheren van documentatiemateriaal, gereedschappen en attributen voorheen in eigendom behorend aan de N.V. Rotterdamsche Tramweg Maatschappij.
4. Het laten functioneren van het in punt 1, 2 en 3 vermelde als een werkend museumbedrijf zodanig dat het een beeld geeft van het functioneren in al zijn facetten van de voormalige N.V. Rotterdamsche Tramweg Maatschappij op de Zuid-Hollandse en Noordelijke Zeeuwse eilanden onder de naam R.T.M. Ouddorp. Teneinde aldus de essentie en de sfeer van een interlokale plattelands trambedrijf te behouden als een monument van een stuk roerend industrieel erfgoed. De R.T.M. Ouddorp huurt hiertoe van de Stichting R.T.M. Beheer het bij deze stichting in eigendom zijnde tram, bus en boot materieel tegen een jaarlijks door beide besturen in een gezamenlijke vergadering vast te stellen bedrag.
5. Het tot stand brengen en in stand houden van een museale (toeristische) tramlijn ten behoeve van stoom- en motortramritten met mogelijk aanvullend busvervoer uitsluitend met behulp van het historisch materieel van de Stichting R.T.M. Beheer.
6. Het verzorgen van een periodiek „De Tramkoerier” waarin artikelen over de historie van de N.V. Rotterdamsche Tramweg Maatschappij en de huidige R.T.M. Ouddorp, tevens het verzorgen van publicaties via social media.

Ondanks dat er Nederland meer rail- en spoorwegorganisaties zijn die in principe hetzelfde uitgangspunt hebben, zijn er veel verschillen. Eén van de verschillen waarmee de R.T.M. Ouddorp zich onderscheidt van alle andere organisaties is het feit dat R.T.M. Ouddorp uitsluitend materieel bezit dat afkomstig is van één bedrijf dat haar tramlijnen exploiteerde in het gebied waar ook het huidige museum is gevestigd.

Dat materieel was in enkele gevallen weer aangekocht bij eerder ter ziele gegane Nederlandse smalspoortrambedrijven, zodat ons museum eigenlijk het NEDERLANDSE INTERLOKALE SMALSPOORTRAMBEDRIJF laat zien.

Daarnaast is ook het verschil in spoorwijdte 1435 versus 1067 mm een belangrijk verschil.

Zij tracht dit doel te bereiken door:

1. Het bijeenbrengen van fondsen ter bestrijding van de met werkzaamheden voor de Stichting gemoeide kosten.
2. Het verwerven of in gebruik verkrijgen van materieel als bedoeld onder doelstelling punt 1, 2 en 3.
3. Het verwerven of in gebruik verkrijgen van overige roerende en onroerende zaken dienstig aan de gestelde doelstelling. Het tot stand brengen en houden van een museum tramlijn met een spoorwijdte van 1067 mm tussen het deel van het eiland Goeree, bekend als „De Punt op de Kop van Goeree” en het eindpunt West Repart te Scharendijke met mogelijke uitbreiding richting Ouddorp en/of Schouwen-Duiveland.
4. Het tot stand brengen en houden van een stallingsgebouw, onderhouds- en revisiewerkplaats aan de onder punt 3 genoemde tramlijn.
5. Het tot stand brengen en houden van een onderkomen voor het houden van een museale expositie met behulp van documentatiemateriaal, gereedschappen en attributen voorheen in eigendom behorend aan de voormalige N.V. Rotterdamsche Tramweg Maatschappij of daaraan herinnerend. In dit onderkomen worden de bezoekers in de gelegenheid gesteld een beperkt assortiment aan de tram gerelateerde zaken te kopen. In dit onderkomen tevens gelegenheid gegeven aan bezoekers van de R.T.M. Ouddorp om een beperkt assortiment etenswaren en dranken te kopen en te nuttigen.
6. Het laten uitvoeren van restauratie en onderhoudswerkzaamheden aan en nieuwbouw van trammaterieel, autobussen en schepen, voorheen in eigendom van de voormalige N.V. Rotterdamsche Tramweg Maatschappij zoveel als mogelijk is door onbetaalde vrijwilligers.
7. Het aangaan van samenwerkingsovereenkomsten met alle overige natuurlijke en rechtspersonen die de recreatief-toeristische ontwikkeling van het Grevelingenbekken ter harte gaan.
8. Alle andere wettelijke middelen die dienstig zijn aan gestelde doelen.
9. De stichting heeft geen winstoogmerk, alle verkregen baten zullen aangewend worden voor:
  - a) Behoud en restauratie van het materieel voorheen in eigendom van de voormalige N.V. Rotterdamsche Tramweg Maatschappij of replica's daarvan.
  - b) Behoud of uitbreiding van het stallings-, onderhouds- of museumgebouw met inhoud.
  - c) Onderhoud of uitbreiding van de te gebruiken trambaan met attributen voor de onder punt 4 genoemde museum trambaan.

4. Missie.

R.T.M. Ouddorp sluit zich aan bij de museale doelstelling zoals die is gedefinieerd door het ICOM (International Committee Of Museums, 1974):

‘het museum is een permanente instelling ten dienste van de gemeenschap en haar ontwikkeling, toegankelijk voor het publiek, niet gericht op het maken van winst, die de materiële getuigenissen van de mens en zijn omgeving verwerft, behoudt, wetenschappelijk onderzoekt, presenteert en hierover informeert voor doeleinden van studie, educatie en genoeg’ (ICOM 1974). Ook de uitgangspunten van de Stichting Museumregistratie Nederland worden gehanteerd.

Bij de restauratie van het materieel wordt uitgegaan van de principes van het Charter van Riga, zoals is aangenomen door het congres van FEDECRAIL op 16 april 2005 in Lyon. Het Charter is opgenomen in het Collectieplan 2019 en verder.

5. Juridische status

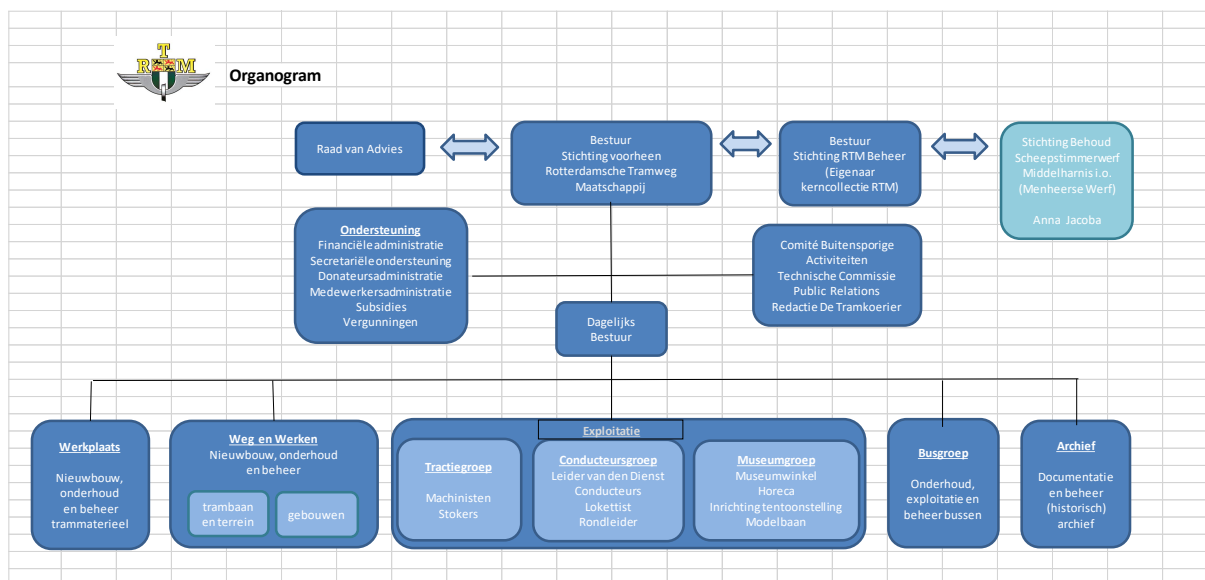
De stichtingen. (voor het organisatieschema zie volgende pagina)

Ter bescherming is de collectie ondergebracht in twee Stichtingen.

Stichting R.T.M. Beheer, eigenaar van de collectie en Stichting v/h Rotterdamsche Tramweg Maatschappij welke de collectie en baan exploiteert en in opdracht van R.T.M. Beheer herstellingen en restauraties uitvoert. Dit alles om de collectie in goede staat te behouden cq te brengen.

Op 23 maart 2007 verkreeg Stichting v/h Rotterdamsche Tramweg Maatschappij te Ouddorp de status ‘erkend museum’. Op 8 oktober 2018 heeft een positieve herijking door Stichting Museumregistratie Nederland plaats gevonden.

6. Organisatie

Het bestuur

Het bestuur bestond in het verslagjaar uit:

de heer R. Sparreboom, voorzitter tot 2 september 2020

de heer mr. L.J. Pit, voorzitter vanaf 2 september 2020

de heer S.J. de Haan, secretaris tot 2 september 2020

de heer W.H. Kentie, secretaris vanaf 2 september 2020

de heer C.C. Blitz, penningmeester,

de heer P. Tiedema, lid tot 2 september 2020

de heer P.H. Hekking, lid tot 2 september 2020

de heer G. Baars, lid vanaf 11 maart 2020

de heer D. van der Gaag, lid vanaf 11 maart 2020

de heer F. van der Wal, lid vanaf 24 juni 2020

de heer J. van Splunter, lid vanaf 2 september 2020

de heer W. Aarse, lid vanaf 12 november 2020

de heer R. de Feiter, lid tot 2 september 2020

Stichting R.T.M. Beheer

Per 14 maart 2007 is opgericht 'Stichting R.T.M. Beheer' te Ouddorp. Deze stichting is eigenaar van de kerncollectie die in bruikleen wordt gegeven aan de 'Stichting v/h Rotterdamsche Tramweg Maatschappij'.

Het bestuur bestond in het verslagjaar uit:

de heer S.J. de Haan, voorzitter

de heer C.C. Blitz, secretaris / penningmeester

de heer R. Sparreboom, lid

de heer P.P. Numan, lid

Door het overlijden van de heer H. Smit, eind 2019, is een vacature ontstaan van de functie secretaris/penningmeester. Deze vacature is eind 2020 vervuld door de heer C.C. Blitz.

Er heeft in 2020 geen fysieke bijeenkomst plaats gevonden vanwege de Corona maatregelen. Daar waar nodig is telefonisch contact geweest om zaken door te nemen.

Raad van Advies

De Raad van Advies is in het verslagjaar twee keer in vergadering bijeen geweest. Deze bijeenkomsten zijn als constructief en opbouwend ervaren. Tussentijds is regelmatig telefonisch advies gevraagd.

De Raad van Advies bestond in het verslagjaar uit:

mevrouw G. van de Velde - de Wilde tot 2 september 2020

de heer ing. J.H. van den Berg

de heer mr. J.L. Pit tot 2 september 2020

de heer P. Tiedema vanaf 2 september 2020

de heer Jhr.ir. C.J.A. Reigersman

de heer J. Bezemer

de heer E. van Meel vanaf 2 april 2020

7. Jaar 2020

Na het succesvolle jaar 2019 waren de verwachtingen voor 2020 hoog gespannen. Het Corona virus heeft echter een geheel andere wending gegeven aan 2020. In april 2020 heeft het bestuur naar aanleiding van het virus een noodplan moeten opstellen met als uitgangspunt: geen inkomsten uit exploitatie in 2020 en 2021. Er is drastisch gesneden in de uitgaven zonder dat de veiligheid in geding mocht komen. Ook is er veel hulp gekomen van donateurs, medewerkers, fondsen en overheid. Met deze aanpak en hulp was het mogelijk tot april 2022 financieel rond te komen.

Enige versoepeling van de regelgeving in de loop van het jaar heeft er toe geleid dat we toch bezoekers konden verwelkomen. Met 6500 bezoekers waren we zeer content. Door de enorme inzet van medewerkers konden we alles Corona-proef uitvoeren.

Evenementen konden om bovenstaande reden niet worden gehouden en het aantal groepsexcursies bleef beperkt tot 1. Tevens was deelname aan externe activiteiten niet mogelijk.

Een succes was de verlenging van het rijseizoen. Met een motorwagen werd tot eind oktober op woensdag en zaterdag een rit gemaakt. Deze verlenging wordt in 2021, indien toegestaan, gecontinueerd.

De situatie rondom de getijdencentrale in de Brouwersdam is nu zo dat er omstreeks 2024 mogelijk gestart wordt met de uitvoering.

Brouwerseiland is (ook) in 2020 niet gestart. Het plan is door de gemeente Schouwen-Duiveland vooralsnog afgekeurd. Voor de aanpak van de sporen op Middelpaat moet daarom in 2021 een plan worden gemaakt.

Vorbereidingen voor het uitbreiden van het museum zijn gestart. Aanleiding was de (ontbrekende) stalling voor de autobussen op het museumterrein, de opslag van buitenstaand materieel en uitbreiding van de collectie. Met diverse fondsen wordt overlegd voor de financiering. We zijn zeer positief over de mogelijkheid om in de loop van 2021 te kunnen starten.

Helaas heeft de heer De Haan zijn werkzaamheden als secretaris, om gezondheids redenen, moeten neerleggen. De heer Kentie heeft hem als secretaris opgevolgd. De heer Sparreboom (voorzitter), de heer Hekking (bestuurslid) en de heer Tiedema (bestuurslid) hebben in een eerder stadium aangegeven na het jarenlang vervullen van een bestuursfunctie te willen stoppen. Het is verheugend dat we alle plekken hebben kunnen invullen en tevens een verjonging van het bestuur hebben weten te realiseren. Daarnaast blijven de afgetreden bestuursleden voor ondersteuning beschikbaar.

Het aantal medewerkers is nagenoeg gelijk gebleven. De komende jaren moeten we meer vrijwilligers werven omdat anders te veel taken bij te weinig medewerkers komen te liggen. Door de medewerkers zijn veel zaken geschonken omdat er geen financiële ruimte was.

Na en bijscholing heeft plaats gevonden voor BHV en Code-95.

Ook machinisten en conducteurs hebben een herhalingsbijeenkomst gehad.

Een absoluut hoogtepunt vond plaats tijdens de donateursdag. De heer Grasman werd verrast door de burgemeester van Brielle met een koninklijke onderscheiding. De heer Grasman is al jaren vrijwilliger bij de R.T.M. Ouddorp en de MBS.

Er hebben geen ernstige incidenten plaats gevonden in het verslagjaar. Veilig werken blijft hoog in het vaandel staan.

Administratief is er een verdere verbetering uitgevoerd. Mede door aangescherpte regels moet meer worden vastgelegd.

Onmisbaar zijn onze donateurs. In het verslagjaar nam het aantal donateurs toe met 11 naar 937. Er werd extra gedoneerd zodat het gemiddelde bedrag naar € 52,10 steeg. Het vervaardigen van de donateurskaarten en het verzenden zijn verder geautomatiseerd.

De tramkoerier is 4-keer uitgekomen. Het verleden, heden en wetenswaardigheden werden in iedere uitgave ruim belicht.

Naast de Tramkoeriers is het boek „RTM in kleur” uitgebracht. Door de samenstellers is een mooie verzameling historische foto's in kleur gebundeld. Het boek is eind 2020 ook uitgegeven in het Engels en Duits.

Na een grondige restauratie, door de Menheerse Werf, is de Anna Jacoba opgeleverd. De Anna Jacoba is het laatst overgebleven veer van de uitgebreide RTM vloot veerscheperen. De Anna Jacoba is gestald in Middelharnis alwaar het door de Menheerse Werf wordt onderhouden en geëxploiteerd. We kunnen nu ook het varende deel van de RTM laten zien.

De projecten loc 56, loc 37 en Sperwer zijn in 2020 verder opgepakt. Door Coronamaatregelen waren er restricties. Bij loc 56 is de ketel op het frame geplaatst. De volgende stap is het geheel in eigen beheer gemaakte machinistenhuis op het frame te plaatsen. Bij loc 37 is weer een deel van de klinknagels aangebracht. Bij de Sperwer is de bedrading aangebracht en getest. Gezien het aantal draden een forse klus.

Rijtuig ABP397 is geheel gestript en er is een kostenplaatje gemaakt. Volgende stap is het werven van fondsen om restauratie mogelijk te maken.

Voor bus RTM 82 “Atalanta” is ook een kostenplaatje gemaakt. Ook hier geldt dat er eerst financiële middelen moeten zijn om te kunnen starten met een restauratie.

De aangeschafte onderstopper kon, door strakke kostenbeheersing, niet worden opgeknapt en aangepast aan onze spoorbreedte.

Het noodzakelijke onderhoud aan materieel is uitgevoerd om klaar te zijn voor het rijseizoen.

De goederenwagens 642 en 700 zijn binnen genomen om deze terug te brengen in oorspronkelijke en authentieke staat.

Het nieuwe gedeelte van het museum is aan de buitenkant weer netjes in de verf gezet.

Omdat we, helaas, buiten de openingstijden ongenode bezoekers kregen is er een nieuw hekwerk geplaatst en zijn er beveiligingscamera's opgehangen.

In het verslagjaar is weer een deel van het spoor vernieuwd. Bijna 1.000 meter spoor is onderhanden genomen. Voor het gedeelte bij Port Zélande zijn nieuwe bielzen gelegd op een ballastbed. Bij de remise is een nieuw kopspoortje aangelegd en zijn bielzen vervangen. Tevens zijn reserve wielstellen op een stukje spoor geplaatst.

Langs de spoorbaan zijn een aantal schrikhekken en andreaskruizen vervangen. Snoeiwerk is verricht om de vrije baan te houden.

De toenemende overvloedige regenval in het najaar zorgde voor wateroverlast op het museumterrein. Door een extra regenafvoer aan te leggen is dit verholpen.

De keuringen van het materieel (tram, bus en werkmaterieel) zijn uitgevoerd en waar nodig is onderhoud gepleegd. Door de verzekering is een uitgebreide inspectie uitgevoerd in werkplaats en remise. Een punt van aandacht is de verzekeringspremie die jaarlijks fors toeneemt.

In het museum is een meer chronologische volgorde aangebracht. De portretten van de RTM directeuren zijn opgehangen. Er zijn meerdere grote foto's op canvasdoek opgehangen. Voor de LGB-baan hebben we enkele fraaie exemplaren gekregen.

8. Financieel overzicht

Ontvangsten.

Door de gevolgen van het Corona virus vielen de inkomsten uit exploitatie sterk terug t.o.v. 2019. Het aantal reizigers zakte van bijna 16.000 in naar 6.500. Omdat we in het opgestelde noodscenario, in april 2020, zijn uitgegaan van 0 bezoekers viel het verlies toch aanmerkelijk lager uit.

Mede door extra donaties van donateurs en medewerkers en steun van fondsen en de overheid konden we een verder interen op onze reserves grotendeels voorkomen. De bijdrage per donateur steeg naar € 52,08. Het totaal bedrag steeg hierdoor naar € 48.796,-- .

De bijdragen van medewerkers steeg van € 14.636,-- naar € 24.034,--

Ook de boeken die we uitbrengen, jubileumboek en RTM in kleur, hebben positief bijgedragen aan ons resultaat. Van een opbrengst in 2019 van € 2.214,-- naar € 7640,-- in 2020 kunnen we spreken van een prima resultaat.

Uitgaven.

In het eerder vermelde noodscenario is ook aan de kostenkant fors gesnoeid. Daarbij bleef de veiligheid voorop staan. Maar werkzaamheden die niet noodzakelijk in 2020 moesten plaats vinden zijn uitgesteld. Met name van bij de bedrijfskosten zien we een sterke daling.

De kosten voor reclame, advertenties, verkoopkosten is met bijna € 10.000,-- verminderd. Met name het adverteren in bladen in de regio is in 2020 grotendeels geschrapt.

Teneinde de revisie van loc 56 en nieuwbouw van loc 37 te kunnen voortzetten zijn wederom voorzieningen getroffen.

Door de voortgaande uitbreidingen van museum en rollend materieel zijn de afschrijvingen toegenomen tot € 24.255,--.

De kosten voor het verzekeren van ons materieel en de opstallen is fors gestegen in 2020. De totale verzekeringspremie steeg van € 14.280,-- naar € 21.178,--.

Resultaat.

Het verlies is beperkt tot een bedrag van € 1.880,-- We moeten ons wel realiseren dat we de uitgestelde werkzaamheden alsnog moeten realiseren.

Financieel verslag

2020

(bedragen in hele euro's)

Ontvangsten		Uitgaven	
Donaties	€ 48.796	Algemene kosten	
Giften, schenkingen en legaat	€ 23.631	Contributies	€ 1.935
Autobus	€ 1.160	Overige	€ 3.100
Medewerkers bijdrage	€ 24.034	Plaatsbewijzen	€ 1.017
Tramritten	€ 53.262	Telefoon	€ 4.034
Jubileumboek	€ 892	Tramkoerier	€ 4.660
Museum	€ -234	Verzekering	€ 13.853
Horeca	€ 254	Drukwerk, computer, kantoorkosten	€ 3.572
Overige	€ 3.851	Totaal	€ 32.171
RTM in kleur	€ 6.748		
		Bedrijfskosten	
Totaal ontvangsten	€ 162.394	Autobussen	€ 7.526
		Trambaan onderhoud	€ 30.056
Tekort financiële middelen	€ 1.880	Voertuig onderhoud	€ 8.110
Eindtotaal	€ 164.274	Werkplaats	€ 6.459
		Locomotieven onderhoud	€ 2.410
		Motorrijtuigen onderhoud	€ 1.899
		Rijtuigen onderhoud	€ 954
		Brandstoffen / smeermiddelen	€ 7.663
		Gas, zuurstof, stikstof	€ 437
		Totaal	€ 65.514
		Buitengewone lasten	€ 100
		Huisvestingskosten	
		Overige	€ 9.779
		Pacht	€ 5.444
		Beveiligingskosten gebouw	€ 3.208
		Water en elektriciteit	€ 8.609
		Verzekering gebouw	€ 7.325
		Totaal	€ 34.365
		Kosten vrijwilligers	€ 4.739
		Reclame, advertenties, verkoopkosten	€ 3.124
		Rente / Afschrijvingen	
		Afschrijvingen	€ 24.255
		Rentebaten	€ 6
		Totaal	€ 24.261
		Eindtotaal	€ 164.274

9. Organisaties

R.T.M. Ouddorp neemt deel aan, is lid van:

Historisch Railvervoer Nederland (HRN)

Veero

VVV Goeree-Overflakkee

Erfgoedhuis Goeree-Overflakkee

ESO Nederland

Platform Brouwersdam

Museum register Nederland

Erfgoedvereniging Heemschut

Landelijke Vereniging tot Behoud van het Historisch Bedrijfsvaartuig

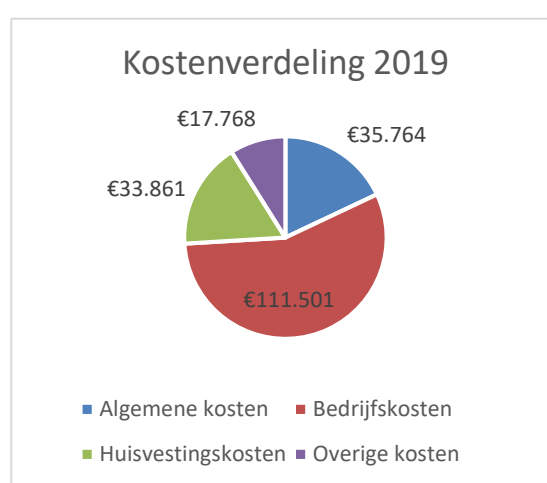
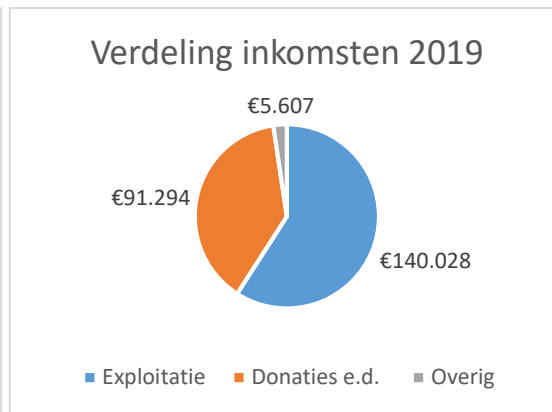
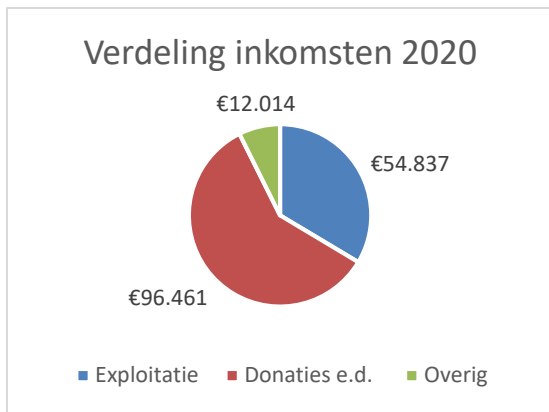
Tramweg Stichting

Federatie industrieel erfgoed Nederland

R.T.M. Ouddorp staat geregistreerd bij:

Nationaal Register Mobiel Erfgoed (NRME).

Belastingdienst als ANBI instelling met toevoeging culturele instelling.

Overzicht bezoekers aantallen.

